

3RKLA – cvičný test MOODLE 2020 (ukázka zařazovaných úkolů)

Správné odpovědi jsou v tomto cvičném testu označeny **žlutým podtiskem**.

1. typ zadání ANO – NE (teoretická vymezení) = 8 úkolů v testu (po 3 bodech za úkol)

Rozhodněte, zda toto tvrzení platí (tj. je bez chyby):

– Skladba neboli syntax se jako součást mluvnice (gramatiky) zabývá vyššími mluvnickými celky, které vznikají spojováním a usouvztažňováním slov i víceslovných pojmenování (tzv. frází) do různě složitých větných a souvětých struktur. Současná syntax se neomezuje pouze na formální popis výrazové (formální) stránky dílčích, izolovaných větných celků, ale nadto studuje jejich vznik během komunikačních aktů, kdy na ně působí kontext i celá vnější situace, a odhaluje jejich rozdíly a odstíny významové; srov. např. 3. svazek *Mluvnice češtiny (3) – Skladba*, uváděno dále jako *MČ (3)*.

– Predikační akt je realizován rovněž ve výpovědích čistě jmenné povahy, v nichž VF úplně chybí. Tyto výpovědi sice nejsou v češtině typické, ale v určitých kontextech se vyskytují. Říkáme jim větné ekvivalenty a jde např. o nápisy, nadpisy, různá situační sdělení aj. Jako náhrada za slovesný způsob slouží v hovorů intonace. Srov.: *Kino Luna; Skladba češtiny; Hodně drahé?*

– Příslivečná určení udávají různé okolnosti povahy časové, místní, způsobové, zřetelové a příčinné. Podle toho se na ně lze dotázat příslivečnými otázkami *kdy?, odkdy?, dokdy?, kde?, kam?, jak, vzhledem k čemu?, za jakým účelem?, z jaké příčiny?* aj. Primárně slouží k vyjadřování příslivečných určení morfologická příslovce (adverbia), ale je i pestrá škála jiných možností ztvárnění. Všechna příslivečná určení mají valenční charakter.

2. typ zadání ANO – NE (hl. podmínky a přísudky) = 4 úkoly v testu (po 2 bodech za úkol)

Rozhodněte, zda je příklad označen správně:

– *Odstěhovali se daleko.* Podmět v pozici (S₁) je nevyjádřený.

– *Dítě je dar života i trvalý závazek.* Slovesně-jmenný přísudek s dvojnásobnou jmennou částí je několikanásobný.

– *U kardiovaskulárních nemocí je nutno dbát na prevenci.* Bezpodmětná struktura se složeným slovesným přísudkem.

3. typ zadání ANO – NE (mix příkladů na různé jevy) = 8 úkolů v testu (po 2 bodech za úkol)

Rozhodněte, zda je toto řešení správně:

– *Bál jsem se toho, že mě lidé nepochopí.* Hypotaktické souvětí obsahuje vedlejší větu předmětnou.

– *Eva se tvářila spokojeně.* Příslivečné určení *spokojeně* má charakter suplementu a do GVV se nezapisuje.

– *Studovat syntax je náročné.* Základ podmínětu zní: *syntax*.

4. typ zadání ANO – NE na uvádění příkladů = 6 úkolů (po 2 bodech za úkol)

– Příklad na hypotaktické souvětí s vedlejší větou podmínkovou: *Zamíříme-li v Praze z Klárova Letenskou ulicí k Malostranskému náměstí, přijdeme ke chrámu svatého Tomáše.*

– Příklad na subjektivní doplněk adjektivní: *Nechala ho stát bezradného ve dveřích.*

– Příklad na větnou vsuvku: *Krčil se, očekávaje každou chvíli pohledek.*

5. typ zadání ANO – NE (**výběr jedné ze 4 možností**): posouzení interpunkce = 10 úkolů (5 z nich včetně zdůvodnění interpunkce po 5 bodech, dalších 5 po 3 bodech za úkol); vždy se posuzuje dvojice větných celků.

Rozhodněte, zda jsou interpunkce i její zdůvodnění bez chyby. Úkoly za 5 bodů:

Např.:

1. celek: *Možná si zatím nepřipouštíme, že ochrana přírody a živočichů je nanejvýš aktuální, a říkáme si, že ekologové bijí na poplach zbytečně zběsile.*

Zdůvodnění: V parataktickém souvětí se střídají věty hlavní a vedlejší, proto se mezi ně musí napsat čárky, i když spojka *a* mezi hlavními větami je slučovací.

2. celek: *Havlíčkovo dílo Neviditelný má výraznou, třebaže deprimující hlavní myšlenku.*

Zdůvodnění: Čárkou je zde nutno od sebe oddělit pouze složky koordinační skupiny. Za koordinační skupinu se čárka neklade.

1. odp.: V obou větných celcích jsou interpunkce i její zdůvodnění bez chyb.

2. odp.: V obou větných celcích je interpunkce bez chyb, ale zdůvodnění je správně jen u prvního celku.

3. odp.: V obou větných celcích je interpunkce bez chyb, ale zdůvodnění je správně jen u druhého celku.

4. odp.: V obou větných celcích je vadná interpunkce.

Rozhodněte, zda je interpunkce bez chyby. Úkoly za 3 body:

Např.:

1. celek: *Objasňujeme si zásady kladení čárek v adordinačních skupinách, čili ve skupinách s přístavkem.*

2. celek: *Nikdy se jednoznačně nezjistilo, zda Valdštejnovy motivy byly ryze osobní a zjištěné a pramenily z toho, že vycítil možnost stát se českým králem, anebo zda se ušlechtilě a poctivě snažil o zastavení zničující války v Evropě a o nastolení míru.*

1. odp.: V obou větných celcích je interpunkce bez chyb.

2. odp.: Interpunkce je správně jen v prvním celku.

3. odp.: Interpunkce je správně jen ve druhém celku.

4. odp.: V obou větných celcích je vadná interpunkce.

Nebo např.:

1. celek: *Kvidův komplikovaný vztah k Sázavě vyvěřal z toho, že ho do tohoto městečka jeho rodiče násilně deportovali z rodné Prahy, jak říkával už trochu automaticky a že v Sázavě postrádal rušné kavárny, divadla a kluby.*

2. celek: *Náramek ze slonoviny, brýle s obrubami z rohoviny a kabelka nebo peněženka z jemné kůže, mohou být pro někoho pouhým suvenýrem z cest, a ne vždy si jejich majitel nebo majitelka uvědomují, že výrobě takových věcí předcházela lov ohrožených zvířat.*

1. odp.: V obou větných celcích je interpunkce bez chyb.

2. odp.: Interpunkce je správně jen v prvním celku.

3. odp.: Interpunkce je správně jen ve druhém celku.

4. odp.: V obou větných celcích je vadná interpunkce.

Bodování a hodnocení testu 3RKLA ke ZK:

Test se skládá z 2 částí: splnění 1. části (zadání 1. až 4. typu) je podmínkou pro vstup do 2. části. Konkrétně je třeba získat v této 1. části z max. 60 bodů alespoň 60 % (min. 36 bodů). Pokud student požadovaného počtu min. 36 bodů nedosáhne, 2. část testu se mu neotevře. Pak bude nucen přistoupit k opravné zkoušce v dalším vypsáném zkouškovém termínu.

Ve 2. části testu (zadání 5. typu) je třeba z max. 40 bodů získat také alespoň 60 %, tj. zde 24 bodů.

Znamená to, že **minimální součet bodů získaných za obě části testu činí 60 (36+24).**

Hodnocení testu ke ZK:

100 – 91 bodů: A

90 – 81 bodů: B

80 – 71 bodů: C

70 – 61 bodů: D

60 bodů: E

59 bodů a méně: F

K požadavku na 60 % bodů jako minima jsme sáhli proto, že dříve byla podmínkou u všech, kteří měli z písemného testu známku E (za 60-51 bodů), ještě ústní zkouška. Od té bylo nyní upuštěno, ale limit splnění testu na známku E byl omezen právě úspěšností na 60 %.